

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ - ΜΕΛΟΣ Κ.Ε. ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Πιστεύω πως και άλλα στελέχη, που ήταν στο Ε.Γ. κατά καιρούς και έχουν απόψεις για την ιστορική πορεία του Κινήματος, θα έπρεπε να μην ήταν το τυπικό που θα εμπόδιζε για να μιλήσουν, για να συμβάλουν στην πολιτική ενοποίηση, για να συμβάλουν στην ανάδειξη των διαφορετικών αντιλήψεων, για να συμβάλουν στην κοινή μας πορεία.

Σύντροφοι,

Σαφώς, κι εγώ συμμετέχω στο μερίδιο των ευθυνών για την πορεία του Κινήματος. Πιστεύω, όμως, ακράδαντα - και θα ήθελα αυτό να το απευθύνω στο Μιχάλη Χαραλαμπίδη - ότι, εάν είχαν υλοποιηθεί οι αποφάσεις που έπαιρνε η Κ.Ε., ανεξάρτητα από τη διαφωνία ορισμένων στελεχών, σίγουρα θα ήταν άλλη η πορεία του Κινήματος. Δεν εμποδίστηκε, λοιπόν, η διαφωνία ορισμένων στελεχών, εμποδίστηκε η εφαρμογή των αποφάσεων της Κ.Ε. του Κινήματος ή, για διάφορους λόγους αντικειμενικούς, δεν μπόρεσαν να γίνουν πράξη αυτές οι αποφάσεις. Αυτό είναι το βασικό θέμα.

Ένα δεύτερο θέμα, που θα ήθελα να θέσω, είναι πως άκουσα το σύντροφο Κωστόπουλο, που μίλησε για την ηγετική ομάδα. Είναι μια συζήτηση που πάρα πολλές φορές έγινε μέσα στο ΠΑΣΟΚ. Μου έδωσε την εντύπωση ενός στελέχους του Κινήματος, που προσπαθεί να ξεφύγει από το σύστημα που και ο ίδιος συνέβαλε για να δημιουργηθεί. Κι αυτό είναι μια πολιτική εκτίμηση. Οι ήττες των ανθρώπων δεν κρίνουν μόνο τη συγκυρία, αλλά και τους ίδιους τους ανθρώπους, όλους μας.

Και, επειδή δεν πρέπει να υπάρξει μια λογική στο Συνεδριό μας νικητών και ηττημένων, πιστεύω ότι δεν πρέπει να υπάρχουν προσποιήσεις και, ακόμα περισσότερο, έλλειψη αυτογνωσίας. Πρέπει να τολμήσουμε όλοι τον έλεγχο, αλλά, πραγματικά, για τα γενικότερα συμφέροντα του Κινήματος και της δημοκρατικής μας παράταξης.

Ο Απολογισμός της Κ.Ε. έχει ιστορική αξία. Δεν μπήκε σε μερικά ουσιαστικά θέματα, στα οποία έχουν μπει άλλες Κ.Ε. Και το πρώτο απ' αυτά είναι η εκτίμηση των αιτίων. Και δεν μπόρεσε να γίνει αυτό, γιατί υπάρχουν διαφορές. Διαφορές ως προς τη γραμμή, ως προς την ιστορική πορεία της παράταξης και ως προς τον τρόπο και το περιεχόμενο της διακυβέρνησης.

Και, κατά τη γνώμη μου, δεν μπορεί να γίνει ούτε εδώ, γιατί είναι ένα μεγάλο σώμα, αλλά αυτή η εκτίμηση των αιτίων μπορεί να ολοκληρωθεί στην επόμενη Κ.Ε., με εντολή που μπορεί να δώσει το Συνέδριο, που, κατά τη γνώμη μου, πρέπει να ψηφίσει τον Απολογισμό και να δώσει εντολή στην επόμενη Κ.Ε. να επεξεργαστεί ακόμα παραπέρα το θέμα των αιτίων.

Υπάρχει το θέμα των ευθυνών, αλλά όχι ενόχων. Δεν είναι ηθική η στάση οποιουδήποτε στελέχους θέλει να τηρήσει μια τέτοια στάση. Κι ακόμα, πρέπει να πούμε ότι πάρα πολύ σταθήκαμε στα αποτελέσματα. Γιατί, πράγματι, μέσα στα αποτελέσματα ήταν και η δημιουργία ηγετικής ομάδας. Πράγματι, μέσα στα αποτελέσματα ήταν και η έλλειψη σωστής λειτουργίας, πολλές φορές, και του Ε.Γ. και της Κ.Ε.

Το βασικό θέμα της πολιτικής μας, που μας αφορά και τώρα, που ξεκινάει απ' το '81, είναι: θα υπάρχουν δεσμεύσεις και πολιτικές συμφωνίες για το ΠΑΣΟΚ στην επόμενη περίοδο και για την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, που θα αναδειχθεί στην επόμενη φάση; Γιατί, εάν δεν υπάρξουν τέτοιες πολιτικές συμφωνίες, εάν δεν υπάρξει, δηλαδή, η λογική της εναλλακτικής λύσης και της εναλλακτικής πρότασης και υπάρξει πάλι η αμορφία και η έλλειψη πολιτικής κατεύθυνσης, τότε θα φτάσουμε ξανά στα αποτελέσματα.

Και τότε, σίγουρα θα αναδειχθούν τα πρόσωπα ή οι απαιτήσεις προσώπων. Γιατί, σύντροφοι, το πρόβλημα των νέων προσώπων για μια νέα πολιτική έχει ενδιαφέρον, αλλά το πρόβλημα των νέων προσώπων, που θα αποτελέσουν το κάδρο για να συνεχιστεί η παλιά πολιτική, δεν έχει κανένα ενδιαφέρον και δεν κατακρίθηκε η παλιά πολιτική και δεν αναδείχθηκε από όλους η πολιτική της εναλλακτικής λύσης. Όλοι το αφήνουν στην αμορφία και στη δυσαρέσκεια.

Σύντροφοι,

Νομίζω ότι αδικούνται και μέλη του Ε.Γ. και της Κ.Ε. και άλλων οργάνων, που είχαν απόψεις και διαφορετικές αντιλήψεις που τις καταξίωσαν μέσα στο Κίνημα και είναι πάρα πολλά, ούτε ένα - ούτε δύο. Και δεν πρέπει να ταυτιστούν με τη διαχείριση. Γι' αυτό, πρέπει να έχουμε μια ορισμένη συνέπεια με τις ίδιες μας τις διαδικασίες και τις εξελίξεις. Και υπήρχαν οι δοκιμασίες.

Γι' αυτό, ας ενώσουμε τις δυνάμεις μας όλοι - σοσιαλιστές, σοσιαλδημοκράτες, κεντροαριστεροί και κεντρώοι - ενωμένοι σ' έναν αγώνα για μια θετική διέξοδο και για τη χώρα και για το ΠΑΣΟΚ. Με ιδέες και όχι με αντιπαλότητες. Με πρόγραμμα κι όχι με ρητορείες. Με σχέδιο κι όχι ν' αφήνουμε να τα λύνει τα προβλήματα ο χρόνος. Και με μάχες, ενάντια και στο λαϊκισμό, αλλά και στον ελιτισμό. Γιατί πρέπει να απορρίψουμε τα εκφυλιστικά μας φαινόμενα ή να τα απομονώσουμε.

Και ενωμένοι με τη δύναμη των ιδεών και με την αποκατάσταση της αξιοπιστίας μας, αλλά και με κανόνες και με σεβασμό της εσωκομματικής δημοκρατίας και των αντίθετων απόψεων, δηλαδή με την ίδια τη συνείδηση του ΠΑΣΟΚ, να ταυτιστούμε για να βαδίσουμε για την επόμενη μέρα. Γιατί το μεγαλείο σήμερα δεν βρίσκεται στην καταγγελία, ούτε και στο αντίπαλο δέος, αλλά ούτε και στο να προλάβουμε το χειρότερο. Βρίσκεται στη συσπείρωση, στη συζήτηση, στο διάλογο, για να προχωρήσουμε, πραγματικά, σε μια νέα πορεία για το ΠΑΣΟΚ κι όχι για το παρελθόν, γενικότερα, της δημοκρατικής παράταξης. Σας ευχαριστώ.